

Financiële positie Drechtstedengemeenten 2020-2023

Deelopdracht 1
Taskforce Sociaal domein

Inhoud

- Opdracht
- Sociaal domein als aandeel totale begroting gemeenten
- Financiële positie geactualiseerd (kader- en perspectiefnota's 2020)
 - Structureel sluitende begroting
 - Aan welke knoppen kunnen gemeenten draaien?
 - Weerstandsvermogen: tijdelijk tekorten uit reserves opvangen
 - Knop uitgaven verlagen: effect alleen maximaal draaien deze knop (bezuinigen)
 - Knop inkomsten verhogen: effect maximaal draaien aan deze knop (OZB)
- Effecten Mei-circulaire 2019
- Naar een structureel sluitende begroting?

Opdracht

Opdracht 1: Financiële positie Drechtstedengemeenten

Inzicht geven in de geactualiseerde financiële stand van zaken voor de gemeenten en de regio (*GRD en DGenJ/SoJ*) en het tegen het licht houden van de uitgangspunten in die begrotingen.

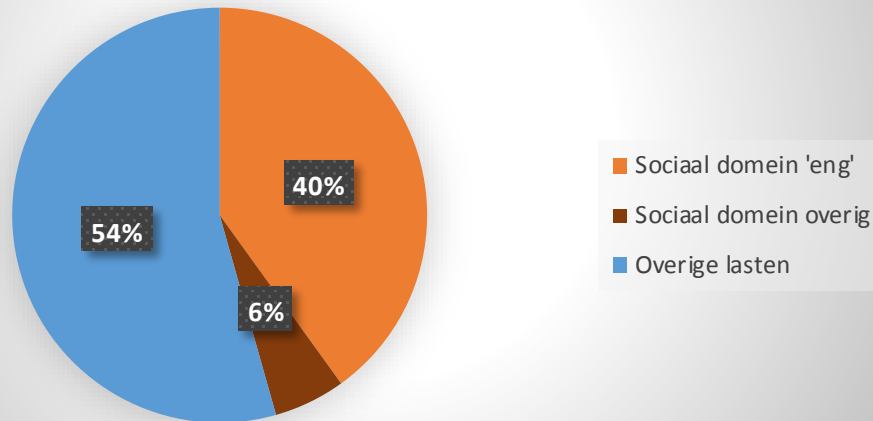
Nadere omschrijving deelopdracht 'Financiële positie Drechtstedengemeenten'

De opbrengst van de taskforce zal in ieder geval inzicht geven in de geactualiseerde financiële stand van zaken per gemeenten en regio. Daarin kan worden meegenomen de meicirculaire en de Rijks Voorjaarsnota, lokale ambities voor het sociaal domein, zoals die blijken uit de gemeentelijke voorjaars- of kadernota's 2020 (inclusief risicoparagraaf) en onderliggende beleidsplannen, enzovoorts. Dit kan worden gezien als de actualisering die door de regionale controllers – RCO - onlangs is opgezet. Daarnaast worden de uitgangspunten in de gemeentebegrotingen en die van de regio tegen het licht gehouden.

Sociaal domein als aandeel totale begroting gemeenten (1)

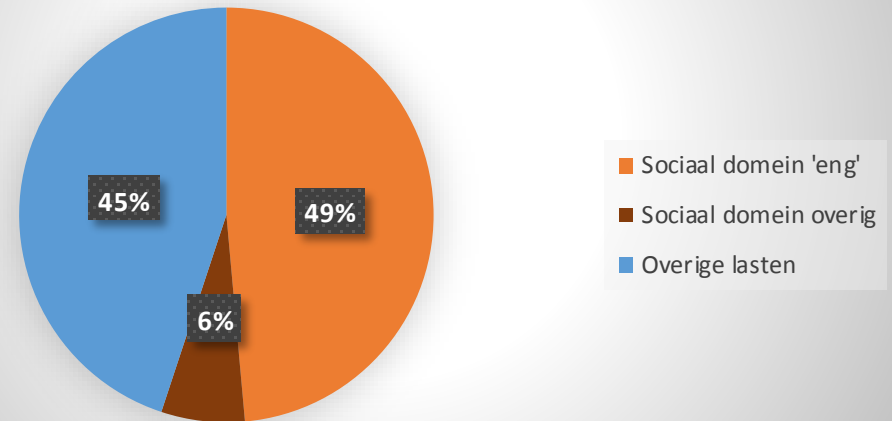
Alblasserdam

**Totaal lasten:
sociaal domein vs. overig**

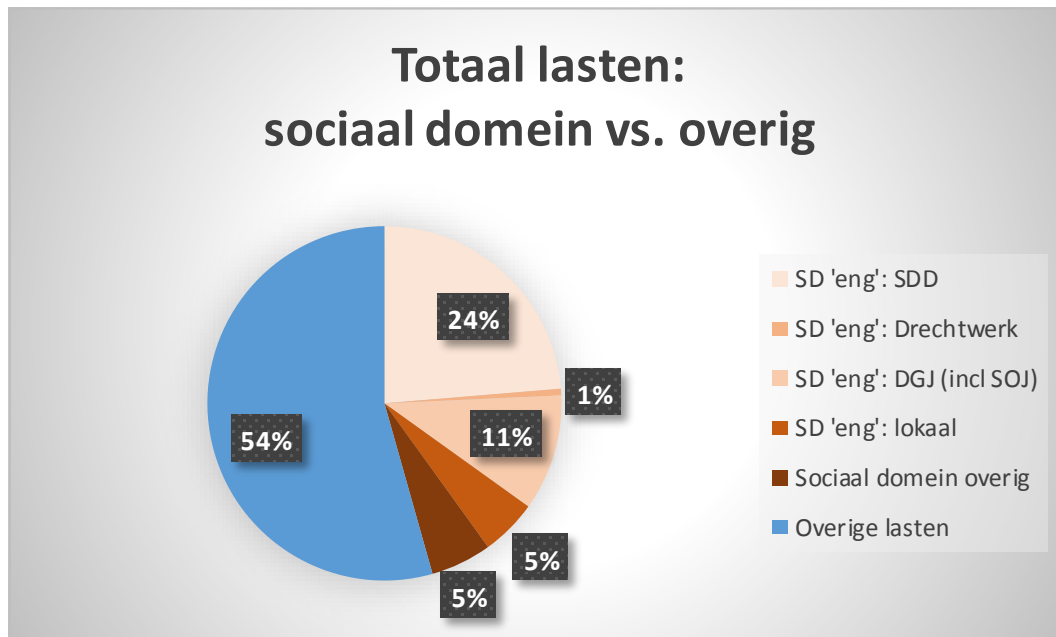
Dordrecht

**Totaal lasten:
sociaal domein vs. overig**

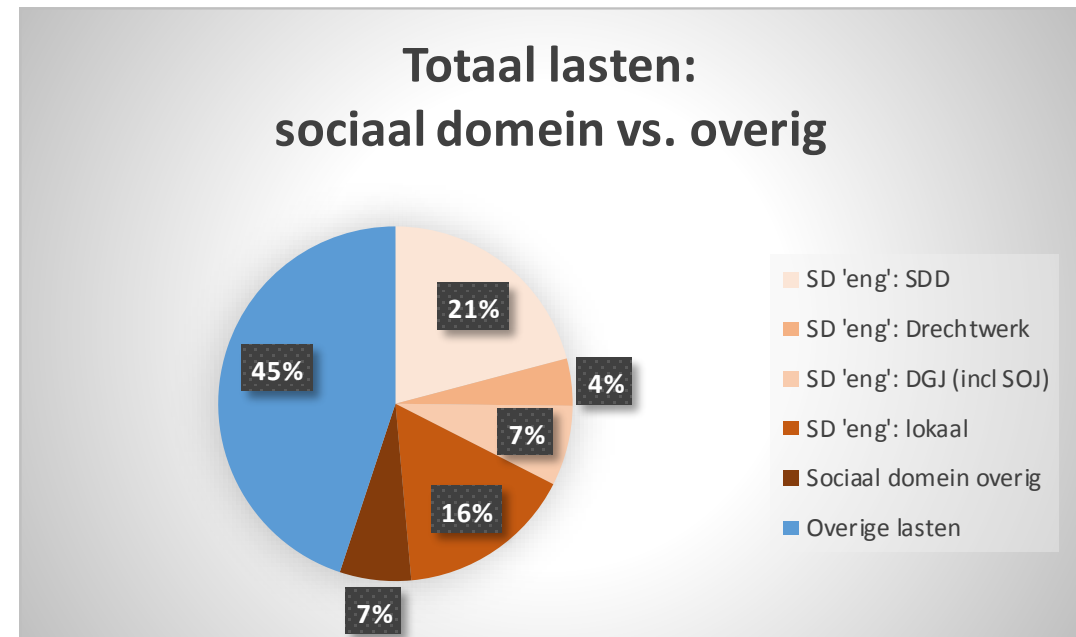

Sociaal domein als aandeel totale begroting gemeenten (2)

Alblasserdam

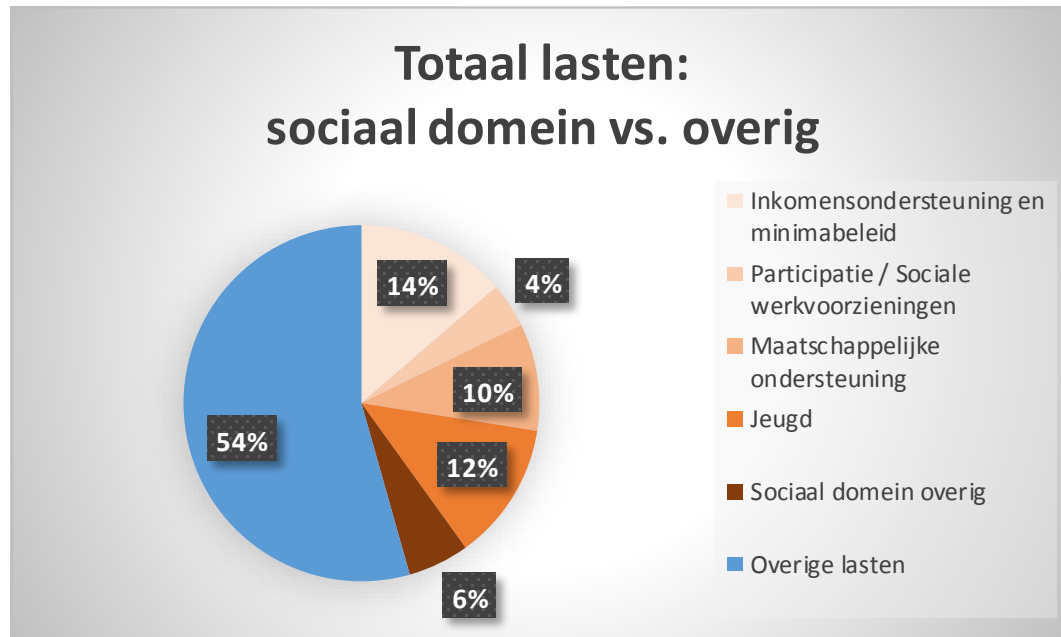

Dordrecht

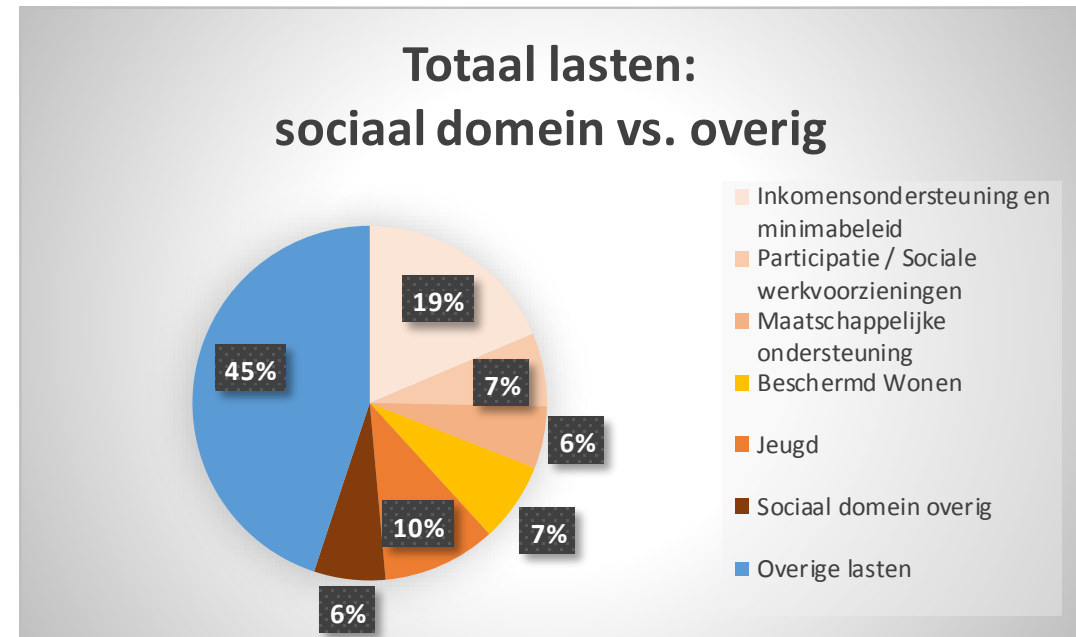

Sociaal domein als aandeel totale begroting gemeenten (3)

Alblasserdam

Dordrecht

Structureel sluitende begroting?

Geraamd 'structureel' resultaat Kadernota / Perspectiefnota 2020

Bedragen x € 1.000 (-/- = nadelig)

zonder
scenario's
DOR

	2020	2021	2022	2023	
- Alblasserdam	-2.254	-1.949	-2.247	-1.864	-1.864
- Dordrecht	455	-2.455	-5.925	48	-9.383
- Hardinxveld-Giessendam	-295	-595	-722	-846	-846
- Hendrik-Ido-Ambacht	-665	-798	-731	-654	-654
- Papendrecht	317	-1.283	-3.573	-4.018	-4.018
- Sliedrecht	-1.586	-1.698	-2.730	-2.884	-2.884
- Zwijndrecht	-7.065	-8.344	-9.716	-10.794	-10.794
Totaal Drechtsteden gemeenten	-11.093	-17.122	-25.644	-21.012	-30.443

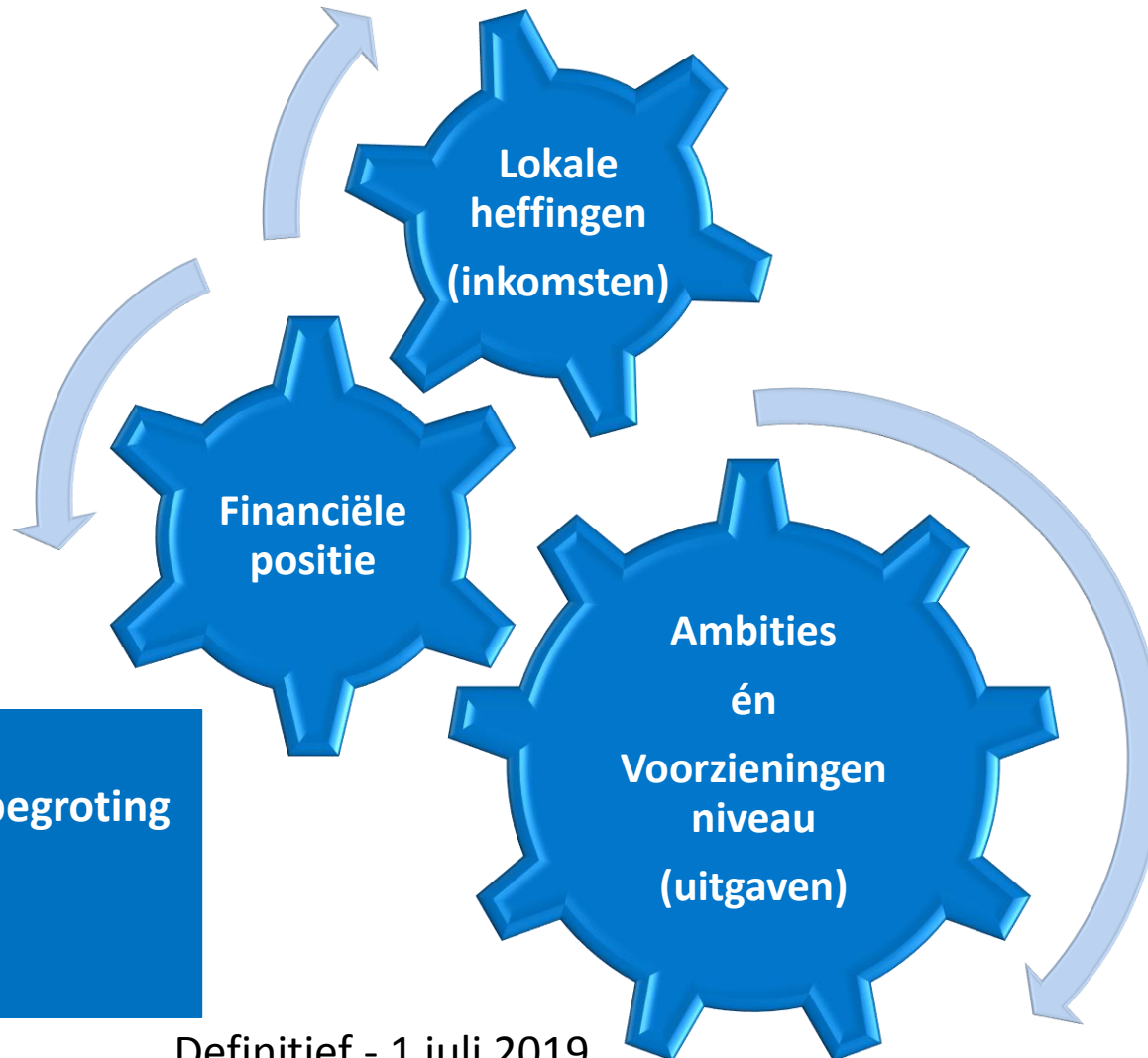
- In resultaat Dordrecht 2023 scenario's met forse OZB verhoging en bezuinigingen verwerkt. Zonder deze scenario's laat 2023 voor Dordrecht een nadelig resultaat zien van € 9,4 miljoen.
- Volumegroei WMO 2021 e.v.: aantal gemeenten niet opgenomen (bijv. ALB, DOR) en andere gemeenten wel (bijv. PAD, SLD, ZWD)
- Ontwikkelingen niet in kadernota's verwerkt: Mei-circulaire 2019 (aantal gemeenten deels jeugdgelden) en 1^e bestuursrapportage 2019 DGJ

Definitief - 1 juli 2019

Aan welke knoppen kunnen gemeenten draaien?

Drie knoppen:

1. Tekorten tijdelijk opvangen uit weerstandsvermogen
2. Uitgaven verlagen
3. Inkomsten verhogen

Financiële positie:

- Structureel sluitende begroting
- Weerstandsvermogen
- Schuldpositie
- Overige kengetallen

Hoe lang kunnen gemeenten tekorten opvangen uit weerstandsvermogen (reserves) (1)?

Weerstandsvermogen

	ratio 31-12-2018	ratio geraamd (na geraamde inzet)	vrije ruimte boven ratio van minimaal 1,4	vrije ruimte boven ratio van minimaal 1,0	zonder scenario's DOR
- Alblasserdam	2,2	1,8	1.474	3.072	
- Dordrecht	1,0	1,1	-5.600	2.200	
- Hardinxveld-Giessendam	3,3	3,3	3.007	3.641	
- Hendrik-Ido-Ambacht	6,2	6,7	20.023	21.543	
- Papendrecht	1,7	1,6	4.668	12.457	
- Sliedrecht	1,1	0,9	-2.778	-339	
- Zwijndrecht	5,9	0,7	-3.883	-1.597	

cumulatief structureel geraamd resultaat van 2020 t/m jaar

Bedragen x € 1.000 (-/- = nadelig)

	2020	2021	2022	2023	2023
- Alblasserdam	-2.254	-4.203	-6.450	-8.314	-8.314
- Dordrecht	455	-2.000	-7.925	-7.877	-17.308
- Hardinxveld-Giessendam	-295	-890	-1.612	-2.458	-2.458
- Hendrik-Ido-Ambacht	-665	-1.463	-2.194	-2.848	-2.848
- Papendrecht	317	-966	-4.539	-8.557	-8.557
- Sliedrecht	-1.586	-3.284	-6.014	-8.898	-8.898
- Zwijndrecht	-7.065	-15.409	-25.125	-35.919	-35.919

Hoe lang kunnen gemeenten tekorten opvangen uit weerstandsvermogen (reserves) (2)?

vrije ruimte boven ratio van minimaal 1,4 > cumulatief tekort van 2020 t/m jaar?

	2020	2021	2022	2023
- Alblasserdam	nee	nee	nee	nee
- Dordrecht	n.v.t.	nee	nee	nee
- Hardinxveld-Giessendam	ja	ja	ja	ja
- Hendrik-Ido-Ambacht	ja	ja	ja	ja
- Papendrecht	n.v.t.	ja	ja	nee
- Sliedrecht	nee	nee	nee	nee
- Zwijndrecht	nee	nee	nee	nee

vrije ruimte boven ratio van minimaal 1,0 > cumulatief tekort van 2020 t/m jaar?

	2020	2021	2022	2023
- Alblasserdam	ja	nee	nee	nee
- Dordrecht	n.v.t.	ja	nee	nee
- Hardinxveld-Giessendam	ja	ja	ja	ja
- Hendrik-Ido-Ambacht	ja	ja	ja	ja
- Papendrecht	n.v.t.	ja	ja	ja
- Sliedrecht	nee	nee	nee	nee
- Zwijndrecht	nee	nee	nee	nee

zonder
scenario's
DOR

2023
nee
nee
ja
ja
nee
nee
nee

Schuldpositie per 31-12-2018

- Alblasserdam
- Dordrecht
- Hardinxveld-Giessendam
- Hendrik-Ido-Ambacht
- Papendrecht
- Sliedrecht
- Zwijndrecht

Classificatie schuldpositie:
zeer ongunstig
ongunstig
neutraal

Debt ratio Netto schuld
quote

73%	85%
58%	48%
75%	85%
82%	197%
75%	113%
76%	50%
PM	PM

> 80%	> 100% < 130%
< 80%	< 100%

Alleen draaien aan de knop lasten verlagen (bezuinigingen)?

benodigde bezuiniging in % totaal uitgaven om begrotingsjaar structureel sluitend te maken, zonder andere maatregelen

zonder
scenario's
DOR

	2020	2021	2022	2023	2023
- Alblasserdam	-4,7%	-4,2%	-4,9%	-4,1%	-4,1%
- Dordrecht *)	n.v.t.	-0,5%	-1,1%	n.v.t.	-1,7%
- Hardinxveld-Giessendam	-0,9%	-1,8%	-2,2%	-2,6%	-2,6%
- Hendrik-Ido-Ambacht	-0,9%	-1,0%	-0,9%	-0,8%	-0,8%
- Papendrecht	n.v.t.	-1,6%	-4,4%	-5,1%	-5,1%
- Sliedrecht	-2,2%	-2,5%	-4,0%	-4,2%	-4,2%
- Zwijndrecht	-5,7%	-6,7%	-7,9%	-8,8%	-8,8%

*) Dordrecht heeft in KN2020 heroverweging beleidswensen ingeboekt van

-0,6%

Alleen draaien aan de knop inkomsten verhogen (OZB verhoging)?

benodigde % stijging OZB om begrotingsjaar structureel sluitend te maken, zonder andere maatregelen

zonder
scenario's
DOR

	2020	2021	2022	2023	2023
- Alblasserdam	51%	44%	51%	42%	42%
- Dordrecht **)	n.v.t.	10%	24%	n.v.t.	37%
- Hardinxveld-Giessendam	8%	17%	20%	24%	24%
- Hendrik-Ido-Ambacht	13%	15%	14%	13%	13%
- Papendrecht	n.v.t.	21%	57%	63%	63%
- Sliedrecht	42%	45%	72%	76%	76%
- Zwijndrecht	73%	86%	100%	111%	111%

***) Dordrecht heeft in KN2020 de OZB t.o.v. 2019 verhoogd met*

1,3%

10,1%

24,8%

Effecten Mei-circulaire 2019 (1)

Effect mei-circulaire 2019 nog niet verwerkt in geraamd 'structureel' resultaat Kadernota / Perspectiefnota 2020

	Bedragen x € 1.000 (-/- = nadelig)			
	2020	2021	2022	2023
- Alblasserdam	677	471	-155	-289
- Dordrecht	2.979	2.687	-121	1.078
- Hardinxveld-Giessendam	1.036	917	543	635
- Hendrik-Ido-Ambacht	644	473	285	296
- Papendrecht	-170	-470	-1.270	-1.270
- Sliedrecht	1.019	888	143	166
- Zwijndrecht	2.466	2.229	1.938	2.106
Totaal Drechtsteden gemeenten	8.651	7.195	1.363	2.722

Dit betreft het effect van de mei-circulaire 2019 minus de ramingen die al in de kadernota's / perspectiefnota's 2020 zijn meegenomen. In bijlage 1 is de specificatie opgenomen van het bruto-effect en de bedragen die al in de kadernota's / perspectiefnota's 2020 zijn meegenomen.

Effecten Mei-circulaire 2019 (2)

Geraamd 'structureel' resultaat + nog te verwerken deel mei-circulaire

Bedragen x € 1.000 (-/- = nadelig)

zonder
scenario's
DOR

	2020	2021	2022	2023	2023
- Alblasserdam	-1.577	-1.478	-2.402	-2.153	-2.153
- Dordrecht	3.434	232	-6.046	1.126	-8.305
- Hardinxveld-Giessendam	741	322	-179	-211	-211
- Hendrik-Ido-Ambacht	-21	-325	-446	-358	-358
- Papendrecht	147	-1.753	-4.843	-5.288	-5.288
- Sliedrecht	-567	-810	-2.587	-2.718	-2.718
- Zwijndrecht	-4.599	-6.115	-7.778	-8.688	-8.688
	-2.442	-9.927	-24.281	-18.290	-27.721

Extra jeugdmiddelen al 'structureel' meegenomen in deze cijfers:

	2022	2023
- Alblasserdam	nee	nee
- Dordrecht	nee	nee
- Hardinxveld-Giessendam	nee	nee
- Hendrik-Ido-Ambacht	ja	ja
- Papendrecht	nee	nee
- Sliedrecht	nee	nee
- Zwijndrecht	ja	ja

Let op: mogelijke
structurele effecten
1e burap 2019
DGJ en GRD
nog niet meegenomen
in deze cijfers!

Naar een structureel sluitende begroting?

- Géén structureel sluitende begroting presenteren?
 - Niet als Drechtsteden gemeenten alleen; minimaal 200-300 gemeenten!
 - Lobby landelijk
- Algemene beschouwingen: Kaderstelling lokale raden nodig!
 - Aan welke knoppen draaien? In welke volgorde?
 - Hoe ver aan de knoppen draaien?
 - Vanaf wanneer aan de knoppen draaien?
 - Vertalen in taakstellende omvang opgave per begrotingsjaar
 - Lijn lobby Rijk: niet financieel te vertalen, alleen extra jeugdgelden eventueel structureel te ramen
 - Lijn regionaal (n.a.v. Taskforce): welk bedrag als op te lossen richting B2020 en MJP 2021-2023
 - Lijn lokaal: welk bedrag lokaal op te lossen
- Colleges / DSB / DB DGJ: aan de slag met uitwerking voorstellen
- Proces voorstel voor ambtelijk en bestuurlijk proces richting november (behandeling lokale begrotingen in raden): deelopdracht 3

Bijlage 1: Mei-circulaire 2019 (bruto-netto effect)

<u>Mei-circulaire 2019</u>	2020	2021	2022	2023
<i>Effect mei-circulaire 2019</i>				
- Alblasserdam	1.204	1.003	381	252
- Dordrecht	2.979	2.687	-121	1.078
- Hardinxveld-Giessendam	1.036	917	543	635
- Hendrik-Ido-Ambacht	1.472	1.301	627	638
- Papendrecht	-700	-1.100	-1.900	-1.900
- Sliedrecht	1.019	888	143	166
- Zwijndrecht *)	2.466	2.229	1.938	2.106

*) in kadernota 2020 gepresenteerd als dekking voor het tekort van 7,1 tot 10,7 miljoen.

Waarvan al verwerkt in Kadernota / Perspectiefnota

- Alblasserdam	527	532	536	541
- Dordrecht	-	-	-	-
- Hardinxveld-Giessendam	-	-	-	-
- Hendrik-Ido-Ambacht	828	828	342	342
- Papendrecht	-530	-630	-630	-630
- Sliedrecht	-	-	-	-
- Zwijndrecht	-	-	-	-

Nog te verwerken in Begroting 2020-2023

- Alblasserdam	677	471	-155	-289
- Dordrecht	2.979	2.687	-121	1.078
- Hardinxveld-Giessendam	1.036	917	543	635
- Hendrik-Ido-Ambacht	644	473	285	296
- Papendrecht	-170	-470	-1.270	-1.270
- Sliedrecht	1.019	888	143	166
- Zwijndrecht	2.466	2.229	1.938	2.106
	8.651	7.195	1.363	2.722